

[Justitsministeren.]

hedsprincippet ogsaa vil medføre, at den omstændelige Protokollering af sigtedes og Vidners Forklaringer i Retten kan undgaas, hvilket vil betyde, at der spares megen Tid og tillige en Del Udgifter.

Jeg skal nu gaa over til at tale om sigtedes Afhøring.

I Lovforslaget 1930—31 blev i Overensstemmelse med Indstilling fra Udvalget af 1929 og med begge Tings Vedtagelse i Samlingen 1928—29 indført en Ændring i § 780 gaaende ud paa, at der, naar en sigtet er fængslet, kun i Retten maa ske Afhøring af ham angaaende Sigtelsen, medmindre sigtede har afgivet en uforbeholden Tilstaaelse, eller det drejer sig om visse Recidivister, eller Dommeren endelig i det enkelte Tilfælde tillader andet. Denne Bestemmelse er nu i Folketinget blevet ændret paa to Punkter. Den sidste Regel om, at Dommeren i det enkelte Tilfælde kan give Tilladelse til, at Politiet afhører fængslede udenfor Retten, er blevet strøget, idet man ansaa den for at være for ubestemt, saa at den kunde tænkes gennemført paa højst uensartet Maade af de forskellige Dommere. Og endvidere er det i Bestemmelsen indeholdte Forbud mod politimæssig Afhøring af Varetægtsarrestanter blevet udvidet til at gælde ogsaa dem, hvis Anholdelse er opretholdt, efter at de har været fremstillet i Retten, idet de samme Grunde, som taler for Regelen overfor Varetægtsarrestanter, ogsaa gør sig gældende med Hensyn til dem, der er anholdt i Retten, og hvis Fængsling eller Løsladelse altsaa ifølge Grundloven kan udskydes i indtil 3 Dage.

Ved disse Bestemmelser vil det saaledes som Regel blive udelukket, at Politiet afhører Varetægtsarrestanter eller Personer, som er anholdt i Retten, uden at dette sker i et Retsmøde. Derimod har man i Overensstemmelse med Udvalget af 1929 strøget den i 1928—29 vedtagne Ændring i Lovens § 738, gaaende ud paa at tillægge Forsvareren Ret til at overvære de af Politiet udenfor Retten foretagne Afhøringer af sigtede, idet en saadan Regel vilde give Politiets Afhøringer en processuel Karakter i Strid med Retsplejelovens Tanke.

Endelig skal jeg nævne, at der i Folketinget er vedtaget et Par Ændringer i §§ 765 og 807, hvorefter saavel Dommer som Politi, forinden de paabegynder en Udspejgning af sigtede, udtrykkelig skal gøre ham opmærksom paa, at han ikke er forpligtet til at udtale sig.

Derefter kommer jeg til Spørgsmaalet om Afhøring af Vidner og sigtede eller til-

talte. Efter gældende Ret er Forholdet under Forundersøgelsen ifølge Lovens § 824 det, at Dommeren foretager Afhøring baade af sigtede og af Vidner, medmindre han tillader andet. Denne Bestemmelse gennemføres ikke helt ens af de forskellige Dommere, men det almindelige er dog sikkert, at Dommeren som Hovedregel selv foretager Afhøringerne. Allerede Straffeprocesudvalget af 1921 havde imidlertid foreslaaet, at Afhøring af Vidnerne skulde overlades til Parterne, og det staaende Retsplejeudvalg har i 1927 foreslaaet, at baade Afhøring af Vidner og af sigtede skulde overgaa til Parterne. Hertil har Udvalget af 1929 sluttet sig.

Det er ogsaa klart, at den rigtigste Ordning er den, at Dommerens Opgave indskrænkes til den formelle Ledelse, medens Sagens Oplysning overlades Parterne, og Lovforslaget gaar derfor ud paa, at Regelen i § 824 ændres derhen, at Afhøring af Vidner overlades til Parterne.

Med Hensyn til sigtede maa det præciseres, at der her ikke er Tale om en egentlig Afhøring af samme Art som med Hensyn til Vidnerne, idet sigtede ikke taler under strafferetligt Ansvar og overhovedet ikke er pligtig at udtale sig. Dette har man givet Udtryk i Lovforslaget ved at flytte Regelen om sigtede hen i § 765, der staar i Kapitel 70 (om sigtedes Indkaldelse for Retten). Naar Dommeren ikke mere skal udspørge sigtede, rejser der sig det Spørgsmaal, om det skal være Anklagemyndigheden eller Forsvareren, der paabegynder Udspejgningen. I Lovforslaget 1930—31 var det foreslaaet, at Forsvareren skulde begynde, hvilket var i Overensstemmelse med 1929-Udvalgets Indstilling. Det staaende Retsplejeudvalg havde udtalt sig for, at det skulde være Paatalemyndigheden, der begynde. I Folketinget vedtoges den Ændring, at Afgørelsen af, hvem der skal begynde Udspejgningen af sigtede, i hvert enkelt Tilfælde skal træffes af Dommeren, og i Forbindelse hermed blev der indføjet en Bestemmelse om, at Dommeren ligeledes bestemmer, paa hvilket Tidspunkt af Retsforhandlingen sigtedes Forklaring vil være at afgive. Disse Ændringer kan jeg tiltræde fuldt ud, idet jeg tror, at man herved vil faa den smidigste Regel, som lader sig afpasse efter hvert enkelt Tilfældes særlige Karakter.

Med Hensyn til Afhøringer under Domsforhandlingen er den gældende Regel den, at Vidner i Nævningesager afhøres af Parterne, jfr. Lovens § 872, men i øvrigt sker Afhøringen af Vidner som Regel ved Dom-